

Oglas

N1

NAJNOVIJE

VIJESTI

SVIJET

SP 2026

SPORT

VRIJEME

N1 TEME

REGIJA

MAGAZIN

USUSRET LJETU

Što doista prijeti Hrvatskoj: El Niño, AMOC ili afrički toplinski valovi?

Bojan Lipovščak | 18. lip. 2026. 06:24 | VRIJEME | 0

Dodajte N1 u omiljeni Google izvor

Više

Pixabay

Oglas

Meteorolog N1 dr. Bojan Lipovščak analizira klimatske procese koji se posljednjih godina najčešće spominju u javnosti te objašnjava koji bi od njih u narednom razdoblju mogli imati najveći utjecaj na vrijeme u Hrvatskoj.

Oglas

Podijeli

Oglas

Posljednjih godina javnost je zatrpana upozorenjima o nadolazećim klimatskim prijetnjama. Jedni upozoravaju na snažan El Niño koji bi mogao izazvati ekstremne vremenske prilike diljem planeta, drugi govore o mogućem slabljenju Atlantske meridionalne cirkulacije (AMOC), što bi Europu moglo suočiti s velikim promjenama klimatskih obrazaca. Istodobno se upozorava na ubrzano topljenje arktičkog leda, porast razine mora, sve češće toplinske kupole i dugotrajne toplinske valove.

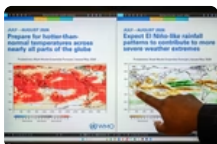
Uz znanstvena upozorenja, povremeno se pojavljuju i teorije zavjere prema kojima se vrijeme i klima namjerno mijenjaju različitim tehnologijama. No prirodni procesi koji oblikuju vrijeme i klimu odvijaju se prema zakonitostima atmosfere i oceana, neovisno o

senzacionalističnim
tumačenjima.

Meteorolozi upozoravaju: Stiže najsnažniji fenomen El Nino u više desetljeća

[SVIJET](#) | 16. lip.

Uznemirujuće upozorenje UN-a: El Niño će doliti ulje na vatru u kojoj svijet već gori

[KLIMATSKE...](#) | 2. lip.

Kako bi se razumio njihov stvarni utjecaj, potrebno je imati na umu da se svi ti procesi odvijaju na različitim vremenskim i prostornim skalama. Atmosfera, oceani i kopno međusobno su povezani, pa pojedini klimatski mehanizmi mogu djelovati istodobno, međusobno se pojačavati ili poništavati. Upravo zato važno je procijeniti kakve bi posljedice mogli imati za Hrvatsku i šire područje Europe.

Trenutačno je utjecaj ENSO sustava, odnosno ciklusa El Niño i La Niña, na Europu relativno slab. Njegovi najizraženiji učinci bilježe se uz obale Srednje Amerike te nad tropskim dijelovima Tihog oceana. Posljedice najprije osjećaju

stanovnici pacifičkih otočnih država, Novog Zelanda i Australije.

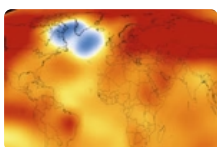
Porast globalne srednje temperature zraka

Tijekom El Niña dolazi do zagrijavanja površinskog sloja oceana, što povećava količinu oborina nad dijelovima jugoistočne Azije. Promjene u atmosferskoj cirkulaciji zatim se šire prema Japanu i Sjevernoj Americi, dok se posredni učinci mogu osjetiti i u Europi kroz promjene položaja mlazne struje i planetarnih valova.

Prema sadašnjim mjerenjima i usporedbama s višegodišnjim prosjecima, tijekom ljeta i jeseni 2026. mogao bi se razviti snažan El Niño. Takav razvoj događaja mogao bi dovesti do porasta globalne srednje temperature zraka, povećanja količine vodene pare u atmosferi te veće vjerojatnosti za pojavu ekstremnih oborina u pojedinim dijelovima Europe. Istodobno bi se povećala količina raspoložive

energije u atmosferi, što pogoduje razvoju snažnih oluja, orkanskih vjetrova i izraženih zona nestabilnosti.

Za Hrvatsku bi posljedice mogle biti toplija jesen, zima i proljeće tijekom 2026. i 2027. godine, više temperature Sredozemnog mora te povoljniji uvjeti za razvoj ciklona tijekom hladnijeg dijela godine. Najizraženiji učinci očekivali bi se između jeseni 2026. i zime 2026./2027.

Tajanstvena "hladna mrlja" zbunjivala je znanstvenike. Nova studija kaže da je to zloslutan znak

ZNANOST | 14. lip.

Klimatologinja: Ekstremni vremenski uvjeti "postaju norma"

SVIJET | 10. lip.

Za razliku od El Niña, promjene Atlantske meridionalne cirkulacije odvijaju se znatno sporije. Riječ je o sustavu oceanskih struja koje prenose toplinu prema sjevernom Atlantiku, dok se hladnije vode u dubinama vraćaju prema jugu. Dosadašnja istraživanja upućuju na postupno slabljenje tog

sustava tijekom posljednjih desetljeća, no ne postoje čvrsti dokazi da je njegov kolaps neposredno pred nama.

Za Hrvatsku posljedice eventualnih promjena AMOC-a ne bi bile izravne, nego posredne. Očekuju se veće temperaturne razlike između Atlantika i euroazijskog kopna, što bi moglo uzrokovati izraženije meandriranje polarne mlazne struje. Posljedica bi bile češće i dugotrajnije blokirajuće atmosferske situacije, poznate i kao omega-blokade, koje pogoduju ekstremnim vremenskim obrascima.

To znači da bi se u budućnosti mogla povećati učestalost naglih prijelaza između toplih i hladnih razdoblja, uz velike temperaturne amplitude, snažne vjetrove i izraženije vremenske ekstreme. U oborinskom režimu dulja sušna razdoblja mogla bi se prekidati kratkotrajnim, ali vrlo intenzivnim oborinama tropskog karaktera.

Klimatska prijetnja iz zraka: Tri zračne luke ispuštaju više CO₂ od cijelog Pariza

[S](#) [IT](#) | 17. svi.

**Znanstvenici
strahuju od
oslobađanja
tempirane bombe
ispod leda koji se
otapa na Grenlandu**

[ZNANOST](#) | 15. svi.

Iako se često govori o mogućem zahlađenju Europe, posljedice za južni dio kontinenta i Sredozemlje mogle bi biti suprotne. Moguće su češće ljetne anticiklonalne blokade, dulji toplinski valovi, manje ljetnih oborina te povećana vjerojatnost razvoja mediteranskih ciklona, takozvanih medicana. Budući da je riječ o sporom procesu, najizraženiji učinci očekuju se nakon 2030. godine, uz daljnje jačanje prema sredini stoljeća.

Prema Lipovšćaku, ipak postoji jedan proces koji bi u sljedećih pet do petnaest godina mogao imati najveći utjecaj na vrijeme u Hrvatskoj.

"Po mom mišljenju, upravo je to najvažniji vremenski proces koji će karakterizirati vrijeme u našim krajevima u sljedećih pet do petnaest godina", navodi meteorolog, govoreći o afričkim toplinskim valovima, širenju

suptropskog pojasa prema sjeveru i sve češćim omega-blokadama.

Sahara i sjeverna Afrika zagrijavaju se brže od globalnog prosjeka, a pojas izrazito toplog i suhog zraka postupno se širi prema Sredozemlju. Istodobno suptropski greben sve češće prodire prema Europi, stvarajući uvjete za dugotrajne toplinske valove. Kada se uspostavi omega-blokada, nastaje stabilan sustav u kojem izostaje razvoj naoblake, a sunčano vrijeme dodatno zagrijava tlo i zrak.

Povećan rizik od suša i požara

Posljedice takvih situacija već su vidljive i u Hrvatskoj. One uključuju dugotrajna razdoblja s temperaturama iznad 35 stupnjeva Celzija, sve češće dane s više od 40 stupnjeva, vrlo tople noći i izražene suše. Prema Lipovšćaku, znakovi takvog režima vremena jasno su vidljivi u razdoblju od 2023. do 2025. godine.

Ako se u razdoblju od 2026. do 2030. istodobno pojave snažan

El Niño, nastavak slabljenja AMOC-a, intenzivno zagrijavanje sjeverne Afrike i učestalije omega-blokade, Hrvatska bi se mogla suočiti s rekordno toplim ljetima, dugotrajnim toplinskim valovima, manjkom ljetnih oborina te povećanim rizikom od suša i požara. Očekuje se i nastavak zagrijavanja Jadranskog mora.

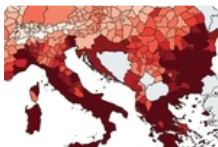
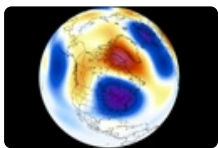

FOTO / Ova karta diže uzbunu u Europi: I Hrvatska je u crvenom, pogledajte zašto

[KLIMATSKE...](#) | 23. tra.

Pripremite se na teško ljeto: Stvara se klimatski fenomen, a s njim iznadprosječne vrućine i suša

[VRIJEME](#) | 1. svi.

Lipovšćak procjenjuje da će najveći utjecaj na vremenske ekstreme u Hrvatskoj do kraja desetljeća imati afrički toplinski valovi i blokirajuće atmosferske situacije, kao i kontinuirano zagrijavanje Sredozemlja. Utjecaj promjena AMOC-a smatra umjerenim, dok El Niño vidi kao dodatni, ali manje važan čimbenik.

Drugim riječima, najvažniji signal za vrijeme u Hrvatskoj tijekom sljedećih godina vjerojatno neće dolaziti iz Pacifika, nego iz sve toplijeg Sredozemlja, širenja suptropskog pojasa prema sjeveru i učestalijih prodora vrlo toplog afričkog zraka nad Europu. Za društvo to znači veći rizik od ljetnih suša i požara, veći toplinski stres za stanovništvo i poljoprivredu te rast potrošnje energije za hlađenje. Istodobno, povećava se mogućnost naglih prodora hladnog zraka, olujnih vjetrova, intenzivnih oborina i bujičnih poplava.

PROČITAJTE JOŠ

Dijeta ruskih balerina: U samo tjedan dana do pet kilograma manje

[LIFESTYLE](#) | 16. lip.

Organizatori predstave koja je šokirala hrvatsku desnicu: Snimke su naknadno montirane!

[VIJESTI](#) | 17. lip.

Sjećate li ih se? U Jugoslaviji su ih nosili svi, a sada se vraćaju u modu

[LIFESTYLE](#) | 16. lip.